Akademia Muzyczna im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku

Wydział Instrumentalny

SYLABUS PRZEDMIOTU DO PLANU STUDIÓW OBOWIĄZUJĄCEGO OD ROKU AKADEMICKIEGO 2026/2027

NAZWA PRZEDMIOTU	**Fortepianowe opracowania partii orkiestrowych**
KIERUNEK	instrumentalistyka
SPECJALNOŚĆ	gra na instrumencie
SPECJALIZACJA	fortepian solowo-korepetytorski
POZIOM STUDIÓW	studia II stopnia

OSOBY PROWADZĄCE PRZEDMIOT:

prof. dr hab. Anna Mikolon, dr Marta Kur, mgr Liana Krasyun-Korunna

ZAŁOŻENIA, CELE ORAZ CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU:

Przedmiot rozwija umiejętności czytania wyciągów fortepianowych dzieł orkiestrowych i wokalno-instrumentalnych. Celem jest wykształcenie u pianisty umiejętności szybkiej redukcji faktury i adaptowania jej do możliwości wykonawczych instrumentu. Na przedmiocie student uczy się, jak zachowując wierność harmoniczną i formalną oryginału, stworzyć ergonomiczną i brzmiącą naturalnie na fortepianie strukturę dźwiękową.

Po zakończeniu kursu student wykazuje się biegłością w płynnym realizowaniu wyciągów fortepianowych zróżnicowanych pod względem stylistycznym dzieł, od baroku po muzykę XXI wieku. Potrafi samodzielnie przetworzyć gęstą fakturę orkiestrową, eliminując dublowania i selekcjonując najważniejsze plany dźwiękowe, dzięki czemu czyni trudne technicznie fragmenty partytury wygodnymi do zagrania. W swojej grze świadomie operuje barwą i dynamiką fortepianu, skutecznie imitując brzmienie poszczególnych sekcji orkiestry, takich jak instrumenty smyczkowe, dęte czy perkusyjne.

Przedmiot prowadzony grupowo w trybie stacjonarnym w wymiarze jednej godziny tygodniowo.

WYMAGANIA WSTĘPNE I DODATKOWE:

Warunkiem wstępnym przedmiotu jest zakwalifikowanie studenta na studia magisterskie uzupełniające.

ZALECANE FAKULTATYWNE KOMPONENTY PRZEDMIOTU:

Praktyczne wykorzystanie umiejętności zdobytych na przedmiocie poprzez uczestniczenie w koncertach i konkursach w roli pianisty współpracującego.

BIBLIOGRAFIA PODSTAWOWA:

Bibliografię podstawową stanowią utwory wybrane do przygotowania zgodnie z obowiązującymi w danym semestrze treściami programowymi.

BIBLIOGRAFIA UZUPEŁNIAJĄCA:

INGARDEN, Roman - Przeżycie, dzieło, wartość
ŁUKASZEWSKI, Marcin. Przewodnik po muzyce fortepianowej . . Kraków : Polskie Wydawnictwo Muzyczne, 2014. ISBN 9788322409480.
NEUHAUS, Henryk – Sztuka pianistyczna. Notatki pedagoga, PWM Kraków, 1970.
PONIATOWSKA, Irena. *Faktura fortepianowa Beethovena : aneks: Beethoven-Chopin : podobieństwa w fakturze fortepianowej*. . 2. Warszawa : Narodowy Instytut Fryderyka Chopina, 2013. ISBN 9788361142911.
PONIATOWSKA, Irena. *Muzyka fortepianowa i pianistyka w wieku XIX : aspekty artystyczne i społeczne*. . Warszawa : Oficyna Wydawnicza "Rewasz, 1991.
SZUMAN S. - Ruch jako czynnik organizacji i wyrazu w utworach muzycznych Umiejętność gry a vista i jej znaczenie w edukacji pianisty; materiały z sesji naukowej AM w Łodzi
Artykuły z sesji naukowych „Muzyka fortepianowa", tomy I-XVII, prace specjalne, Akademia Muzyczna im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku.

EFEKTY UCZENIA SIĘ – WIEDZA:

Absolwent kursu:

- posiada gruntowną znajomość repertuaru i związanych z nim tradycji wykonawczych. (K7_W01)
- posiada szeroką wiedzę dotyczącą kameralnej i orkiestrowej literatury muzycznej. (K7_W03)
- wykazuje głębokie zrozumienie wzajemnych relacji pomiędzy teoretycznymi i praktycznymi elementami studiów oraz zdolność do integrowania nabytej wiedzy (K7_W08),
- posiada wiedzę dotyczącą swobodnego korzystania z różnorodnych mediów (książki, nagrania, materiały nutowe, Internet, nagrania archiwalne itp.) oraz umiejętność samodzielnego poszerzania i rozwijania wiedzy dotyczącej swojej specjalności (K7_W06),
- posiada poszerzoną wiedzę na temat kontekstu historycznego muzyki i jej związków z innymi dziedzinami współczesnego życia (K7_W07).

EFEKTY UCZENIA SIĘ – UMIEJĘTNOŚCI:

Student po zakończeniu kursu:

- posiada umiejętność dogłębnego rozumienia i kontrolowania struktur rytmicznych i metrorytmicznych oraz aspektów dotyczących aplikatury, pedalizacji, frazowania, struktury harmonicznej itp. opracowywanych utworów (K7_U10)
- samodzielnie interpretuje i wykonuje utwory muzyczne w oparciu o własne twórcze motywacje i inspiracje na wysokim poziomie profesjonalizmu, zgodnie z wymaganiami stylistycznymi (K7_U02)
- potrafi redukować fakturę orkiestrową: dokonywać natychmiastowej selekcji planów dźwiękowych i eliminować dublowania instrumentalne w celu stworzenia ergonomicznej faktury fortepianowej
- potrafi czytać a vista: płynnie realizować złożone, wielogłosowe wyciągi fortepianowe
- potrafi imitować brzmienie orkiestry: świadomie operować barwą, dynamiką, artykulacją i pedalizacją fortepianu w celu oddania charakteru brzmienia poszczególnych sekcji instrumentalnych.
- Potrafi współdziałać z solistą: elastycznie i precyzyjnie akompaniować śpiewakom lub instrumentalistom, reagując na bieżąco na zmiany agogiczne, dynamiczne i ekspresyjne.
- Potrafi zastępować zespół orkiestrowy: realizować funkcję jednoosobowego zespołu akompaniującego podczas prób dyrygenckich, operowych lub kameralnych

EFEKTY UCZENIA SIĘ – KOMPETENCJE SPOŁECZNE:

Absolwent kursu:

- jest w pełni kompetentnym i samodzielnym artystą, zdolnym do świadomego integrowania zdobytej wiedzy w obrębie specjalności oraz w ramach innych szeroko pojętych działań kulturotwórczych (K7_K01)
- w sposób świadomy i odpowiedzialny przewodniczy różnorodnym działaniom zespołowym. (K7_K03)
- świadomie umie zaplanować swoją ścieżkę kariery zawodowej na podstawie zdobytych na studiach umiejętności i wiedzy, wykorzystując również wiedzę zdobytą w procesie ustawicznego samokształcenia. (K7_K07)

semestr przedmiotu:	**I**	semestr realizacji przedmiotu w toku studiów:	**I**
wymiar godzin:	**15**	ilość pkt. ECTS:	**2**

rodzaj zajęć:	wykład/ćwiczenia	sposób zaliczenia:	zaliczenie z oceną

TREŚCI PROGRAMOWE WRAZ Z OPISEM EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Akademia Muzyczna im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku

Zakres szczegółowych treści programowych wyznaczają cele nauczania koncentrujące się na nabyciu przez studenta umiejętności celnego wykonywania wyciągów fortepianowych wraz z kształceniem umiejętności czytania a vista oraz redukcji faktury w zgodzie z brzmieniem partytury orkiestrowej. Program realizowany podczas całego kursu zakłada poznanie fortepianowych opracowań partii orkiestrowych utworów z różnych epok i stylów, z uwzględnieniem wyciągów koncertów instrumentalnych, oper, baletów, symfonii. W trakcie I semestru kursu praca koncertować się będzie wokół wyciągów koncertów instrumentalnych.

METODY DYDAKTYCZNE:

Wykłady na temat wybranych wyciągów fortepianowych wraz z ćwiczeniami w zakresie ich realizacji.

WARUNEK ZALICZENIA KURSU WRAZ Z METODAMI I KRYTERIAMI OCENIANIA:

Na zaliczenie przedmiotu składa się wykonanie ok. 15-minutowego programu złożonego z wybranych i opracowanych przez studenta w toku pracy wyciągów fortepianowych na koniec semestru oraz regularne uczęszczanie na zajęcia.

semestr przedmiotu:	**II**	semestr realizacji przedmiotu w toku studiów:	II
wymiar godzin:	15	ilość pkt. ECTS:	2
rodzaj zajęć:	wykład/ćwiczenia	sposób zaliczenia:	zaliczenie z oceną

TREŚCI PROGRAMOWE WRAZ Z OPISEM EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Zakres szczegółowych treści programowych wyznaczają cele nauczania koncentrujące się na nabyciu przez studenta umiejętności celnego wykonywania wyciągów fortepianowych wraz z kształceniem umiejętności czytania a vista oraz redukcji faktury w zgodzie z brzmieniem partytury orkiestrowej. Program realizowany podczas całego kursu zakłada poznanie fortepianowych opracowań partii orkiestrowych utworów z różnych epok i stylów, z uwzględnieniem wyciągów koncertów instrumentalnych, oper, baletów, symfonii. W trakcie II semestru kursu praca koncertować się będzie wokół wyciągów operowych.

METODY DYDAKTYCZNE:

Wykłady na temat wybranych wyciągów fortepianowych wraz z ćwiczeniami w zakresie ich realizacji.

WARUNEK ZALICZENIA KURSU WRAZ Z METODAMI I KRYTERIAMI OCENIANIA:

Akademia Muzyczna
im. Stanisława Moniuszki
w Gdańsku

Na zaliczenie przedmiotu składa się wykonanie ok. 15-minutowego programu złożonego z wybranych i opracowanych przez studenta w toku pracy wyciągów fortepianowych na koniec semestru oraz regularne uczęszczanie na zajęcia.